

Освітньо-кваліфікаційна характеристика

Професія: **5220 Продавець непродовольчих товарів**

Кваліфікація: **продавець непродовольчих товарів 3-го розряду**

1. Кваліфікаційна характеристика

Завдання та обов'язки. Готує робоче місце: перевіряє наявність та справність торгово-технологічного обладнання, інвентарю та інструментів, готує до роботи ЕККА або контрольно-касову книгу, отримує і готує пакувальний матеріал.

Готує товар до продажу, розпаковує, розглядає зовнішній вигляд виробу, комплектує, перевіряє експлуатаційні властивості, підпрасовує.

Розміщує та викладає товари за групами, видами, сортами з урахуванням товарного сусідства, частоти попиту та зручності роботи. Заповнює та прикріплює ярлики ціни. Оформлює вітрини прилавків. Прибирає нереалізовані товари і тару.

Обслуговує покупців, показує товари, демонструє їх в дії, консультує щодо конструктивних особливостей окремих видів товарів, їх призначення, властивостей, якості, правил догляду за ними, цін, стану моди поточного сезону. Здійснює відмірювання, зважування, підрахунок вартості покупки, зчитує сканером штрих-кодові позначки товару, відбиває вартість покупки на електронному контрольно-касовому апараті (ЕККА) (або перевіряти реквізити наданого чека), видає покупку.

Підраховує гроші (чеки) та здає їх в установленому порядку. Звіряє суму реалізації з показниками касового лічильника. Готує товари до інвентаризації.

Повинен знати: асортимент, якісні характеристики товарів певної групи та виробників товарів, зберігання, технічні можливості, ознаки браку; умови експлуатації, гарантійні терміни служби, перелік додаткових послуг, що надаються покупцеві; перелік товарів належної якості, що не підлягають обміну (поверненню); правила підготовки товарів до продажу; способи показу і упакування товарів; принципи розміщення, викладки товарів і оформлення прилавкових вітрин; правила розшифрування артикулів, штрихового коду товару; прийоми підбору, примірки, відмірювання, відрізу, комплектування товарів; шкали розмірів і правила їх визначення; правила зберігання товарів і терміни їх реалізації; порядок використання товарно-касових книг; правила експлуатації відповідних видів торгово-технологічного обладнання, ЕККА, правила використання та призначення в торгово-технологічному процесі виробничого інвентарю, інструменту, ваговимірювальних приладів; порядок розрахунку з покупцями; правила поводження з тарою; порядок обміну товарів; правила продажу непродовольчих товарів; правила торговельного обслуговування населення; правила і норми охорони праці, протипожежного захисту, виробничої санітарії та особистої гігієни.

Кваліфікаційні вимоги. Професійно-технічна освіта з присвоєнням кваліфікації «кваліфікований робітник» за професією продавця непродовольчих товарів 3 розряду, без вимог до стажу роботи або підвищення кваліфікації і стаж роботи за професією продавця непродовольчих товарів (на ринку) 2

розряду - не менше 1 року та кваліфікаційна атестація на виробництві з присвоєнням 3 розряду.

Спеціалізації

Продавець швейних, трикотажних, хутряних, овчинно-шубних товарів та головних уборів. Приймає швейні, трикотажні, хутряні, овчинно-шубні товари та головні убори за кількістю та якістю. Перевіряє правильність надання інформації в маркуванні: найменування підприємства-виробника, його адреси, товарного (фірмового) знаку, назви виробу, артикула, складу матеріалу, номера моделі, розміру, сорту, позначення стандарту або технічних умов. Забезпечує зберігання швейних, трикотажних, хутряних, овчинно-шубних товарів та головних уборів у відповідності до умов зберігання. При тривалому зберіганні періодично перекладає, просушує, очищає від пилу, пересипає антимолевыми препаратами. Розміщує у торговельному залі швейні, трикотажні, хутряні, овчинно-шубні товари та головні убори за розміром, зростом, повнотою, видом, статеві-віковими ознаками і ознаками сезонності. При продажі швейних, трикотажних, хутряних, овчинно-шубних товарів та головних уборів допомагає покупцю у їх виборі, ознайомлює його з асортиментом виробів, що є у продажу, із способами нагляду за виробами, особливо виготовленими із застосуванням хімічних волокон або клейових матеріалів. При продажу товару перевіряє якість та комплектність виробів. Вилучає з продажу неякісні або некомплектні товари. Пропонує покупцю супутні товари, додаткові платні послуги.

Продавець текстильних товарів. Приймає текстильні товари за кількістю, метражем, якістю. Перевіряє правильність надання інформації у маркуванні: найменування підприємства-виробника, його адреси, товарного (фірмового) знаку, назви товару, артикула, назви волокон та їх процентного вмісту, ширини тканини або розміру штучного текстильного товару, сорту, позначення нормативного документа, дати випуску. Забезпечує зберігання текстильних товарів у відповідності до умов зберігання. При тривалому зберіганні обробляє вовняні тканини відповідними антимолевыми засобами. Розміщує текстильні товари у торговельному залі на острівних гірках, стендах, кронштейнах, столах і прилавках та іншому торговельному обладнанні. Групує текстильні товари за ознаками роду волокна, видів тканин, характеру обробки, кольору, малюнка та іншими ознаками. Консультує покупця щодо виду тканин та штучних виробів, груп, підгруп, до яких вони відносяться, взаємозамінності тканин, засобів догляду за текстильними товарами, роз'яснює цифрові позначення на виробках, ярликах, етикетках, інформує споживачів про наявні вади (дефекти) тканин, допомагає покупцю визначити необхідну кількість тканини для виготовлення швейного виробу, а також підібрати відповідне оздоблення. Перевіряє відібраний товар – виявляє пошкодження, забруднення, інші зовнішні вади (дефекти), відміряє кількість. Замінює товар з дефектами на товар належної якості.

Продавець взуття. Приймає взуття за кількістю та якістю. Перевіряє правильність надання інформації у маркуванні: найменування підприємства-виробника, його адреси, товарного (фірмового) знаку, назви товару, артикула (індексу), розміру, повноти, сорту, позначення нормативного документа. Забезпечує зберігання текстильних товарів у відповідності до умов зберігання.

Розміщує взуття у торговельному залі за ознаками: характером пошиття (модельне, масового виробництва); видом (туфлі, черевики, чоботи тощо); розміром і повнотою; матеріалом виготовлення; статево-віковими ознаками та ознаками сезонності. Пропонує покупцю приміряти обидві навівпівпари взуття (при продажу дитячого взуття – обов'язкова наявність стопомірки).

Продавець електропобутових товарів. Приймає електропобутові товари за кількістю та якістю. Перевіряє правильність надання інформації у маркуванні: найменування підприємства-виробника, його адреси, товарного (фірмового) знака, назви товару, номінальної напруги (В), номінальної потужності (Вт), номінального струму (А), ступенів захисту від ураження електрострумом, позначення щодо захищеності від вологи, знаку заземлення, позначення нормативного документа, дати випуску. Перевіряє наявність технічного паспорта, гарантійного талона, інструкції по експлуатації, комплектність, маркувальні дані на індивідуальній упаковці електропобутових товарів. Забезпечує зберігання електропобутових товарів у відповідності до умов зберігання. Розміщує електропобутові товари в торговельному залі по підгрупах. Забезпечує наявність коротких анотацій на зразки електропобутових товарів. При продажу електропобутових товарів перевіряє у присутності покупця, їх якість, комплектність, наявність технічного паспорта, гарантійного талона (при необхідності), інструкції з експлуатації, точність міри або кількості (шнура, проводу, дрібних товарів).

Продавець телерадіотоварів. Приймає телерадіотовари: визначає цілісність упаковки, наявність та правильність заповнення супровідних документів, заводських пломб, повноту комплектації, відмічає збереження товарного вигляду, перевіряє укомплектованість їх інструкціями користування, паспортами, гарантійними талонами та іншою документацією. Перевіряє правильність надання інформації у маркуванні: найменування підприємства-виробника, його адреси, товарного (фірмового) знака, назви виробу, класу та моделі апарата, позначення нормативного документа, дати випуску. Перевіряє маркувальні дані на індивідуальній упаковці: найменування підприємства-виробника, його адресу, назву товару, колір корпусу, попереджувальні знаки, дату випуску, позначення нормативного документа. Забезпечує зберігання телерадіотоварів у відповідності до умов зберігання. Розміщує телерадіотовари у торговельному залі по групах (телевізори, радіоприймачі, магнітофони, стереокомплекси тощо) залежно від класу, типу, джерел живлення, варіанту виконання, зовнішнього оформлення. Групує телевізори по класах і розмірах, телевізори кольорового зображення окремо від телевізорів чорно-білого зображення. Здійснює продаж телерадіотоварів: перевіряє у присутності покупця якість, комплектність виробів, наявність технічного паспорта, інструкції з експлуатації, гарантійного талона, надає кваліфіковану консультацію щодо експлуатаційних характеристик товарів, відмінних ознак, призначення, властивостей окремих телерадіотоварів, методів випробування в дії, взаємозамінності виробів, способів догляду і режимів зберігання, гарантованих зобов'язань підприємства-виробника, адреси та найменування підприємств (майстерень) технічного обслуговування та ремонту виробів. Інформує покупця про наявність у продажу супутніх товарів і запасних деталей.

Продавець товарів побутової хімії, мінеральних добрив та засобів захисту

рослин. Приймає товари побутової хімії, мінеральні добрива та засоби захисту рослин. Перевіряє дату виготовлення і термін придатності товарів, які при тривалому зберіганні втрачають якість (клеї, оліфи, лаки, емалі, фарби, деякі отрутохімікати, фотохімікати). Перевіряє правильність надання інформації у маркуванні: найменування підприємства-виробника, його адреси, товарного (фірмового) знаку, назви виробу, маси нетто або місткості, номера партії, терміну придатності, призначення та способу застосування, умов зберігання, попереджувальних написів та запобіжних заходів, дати виготовлення, позначення нормативного документа. Забезпечує зберігання товарів побутової хімії, мінеральних добрив та засобів захисту рослин з урахуванням їх складу та призначення з дотриманням вимог правил пожежної безпеки, а також санітарних вимог щодо транспортування та зберігання товарів. При тривалому зберіганні товарів побутової хімії, мінеральних добрив та засобів захисту рослин періодично оглядає їх, а в разі необхідності просушує, перевіряє цілісність і герметичність тари отрутохімікатів, лакофарбових товарів, клеїв тощо. Розміщує товари побутової хімії, мінеральні добрива та засоби захисту рослин у торговельному залі по групах.

Продавець меблів. Приймає меблі. Перевіряє правильність надання інформації у маркуванні: найменування підприємства-виробника, його адреси, товарного (фірмового) знаку, назви виробу, артикула, дати виготовлення, позначення нормативного документа, штампа ВТК. Забезпечує зберігання меблів у відповідності до умов зберігання. Продає меблі: виписує товарний чек, де зазначається номер або найменування торговельного підприємства, назва товару, перелік окремих виробів, які входять до складу набору (гарнітура), забарвлення та малюнок оздоблювальних, облицювальних матеріалів, фурнітури тощо, артикул, ціна, дата продажу, прізвище продавця.

Продавець товарів для фізичної культури, спорту, туризму. Перевіряє правильність надання інформації у маркуванні: найменування підприємства-виробника, його адреси, товарного (фірмового) знаку, назви товару, артикула, моделі, марки, сорту, дати випуску, позначення нормативного документа. Перевіряє цілісність упаковки, наявність та правильне заповнення супровідних документів, заводських пломб, повноти комплектації, збереження товарного вигляду, наявність інструкцій, технічних паспортів, гарантійних талонів, іншої документації. Забезпечує зберігання товарів для фізичної культури, спорту та туризму з додержанням вимог, передбачених попереджувальними знаками, зображеними на упаковці. Розміщує товари для фізичної культури, спорту та туризму у торговельному залі за групами за призначенням: інвентар і приладдя для гімнастики, легкої та важкої атлетики, спортивних поєдинків, водного та зимових видів спорту, спортивних ігор, туризму та альпінізму, мисливські та рибальські товари, велосипеди тощо. Забезпечує наявність коротких анотацій на зразки товарів. Здійснює продаж одягу та взуття для фізичної культури, спорту та туризму, згідно з особливостями продажу швейних, трикотажних товарів та взуття. При продажу товарів для фізичної культури, спорту та туризму перевіряє в присутності покупця їх якість, комплектність, наявність технічного паспорта, інструкції по експлуатації, гарантійного талона.

Продавець лісоматеріалів та будівельних матеріалів. Приймає лісоматеріали та будівельні матеріали, перевіряє їх кількість і якість, наявність деталей в

комплекті, відповідність супровідним документам, паспортним даним. Забезпечує зберігання лісоматеріалів та будівельних матеріалів у відповідності до умов зберігання. Здійснює продаж лісоматеріалів та будівельних матеріалів.

Продавець парфумерно-косметичних товарів. Приймає парфумерно-косметичні товари. Перевіряє правильність надання інформації в маркуванні: найменування підприємства-виробника, його адреси, товарного (фірмового) знаку, назви товару, маси нетто або місткості, дати виготовлення, терміну придатності, групи товару, позначення нормативного документа, номера партії. Перевіряє якість парфумерно-косметичних товарів і мила туалетного за органолептичними показниками (зовнішній вигляд, прозорість, колір, запах, герметичність упаковки тощо), перевіряє маркування транспортної та споживчої тари, цілісність упаковки. Забезпечує зберігання парфумерно-косметичних товарів у відповідності до умов зберігання. Забезпечує наявність анотацій щодо призначення товару, правил застосування, його складу, умов зберігання. Під час продажу духів, одеколонів, туалетної води ознайомлює покупця з їх запахом за допомогою лакмусових папірців, які насичені цими виробами, а також зразків-понюшок, наданих виробником. Під час продажу парфумерно-косметичних товарів в аерозольній упаковці перевіряє роботу аерозольної головки шляхом натиснення клапана.

Продавець галантерейних товарів. Приймає галантерейні товари за кількістю та якістю. Перевіряє правильність надання інформації в маркуванні: найменування підприємства-виробника, його адреси, товарного (фірмового) знаку, назви виробу, номера артикула, моделі, кольору, довжини (для метражних товарів), розмірів (для штучних виробів), сорту (при умові поділу на сорти), ступеню стійкості забарвлення (крім виробів із сировини натурального кольору), кількості відрізів (тюлеві, мереживні полотна), способу прання, дати виготовлення, позначення нормативного документа. Забезпечує зберігання галантерейних товарів у відповідності до умов зберігання, протипожежних вимог. Розміщує галантерейні товари у торговельному залі. При продажу товару консультує покупця про властивість та якість матеріалів, з яких товари виготовлені, шкали розмірів і повнот, сучасний напрямок моди, засоби і правила зберігання та догляду за виробами.

Приклади робіт

1. Приймання товарів від постачальника.
2. Підготовка робочого місця продавця відділу до роботи.
3. Підготовка товарів до продажу у відділі.
4. Розміщення товарів на зберігання.
5. Розміщення та викладка товарів у відділі торговельного залу.
6. Обслуговування, консультування покупця щодо товарів.
7. Підготовка РРО до роботи.
8. Здійснення продажу товарів у відділі за допомогою РРО.
9. Виконання заключних операцій на РРО.
10. Підготовка товарів до інвентаризації.

2. Вимоги до освітнього, освітньо-кваліфікаційного рівнів, професійної кваліфікації осіб, які навчатимуться за професією Продавець

непродовольчих товарів 3-го розряду

2.1. При вступі на навчання

Повна або базова загальна середня освіта.

2.2. При підвищенні професійної кваліфікації

Освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» за професією Продавець непродовольчих товарів (на ринку) 2-го розряду; стаж роботи за професією не менше 1 року.

2.3. Після закінчення навчання

Повна або базова загальна середня освіта, професійна (професійно-технічна) освіта або професійна підготовка на виробництві, освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» за професією Продавець непродовольчих товарів 3-го розряду.

Освітньо-кваліфікаційна характеристика відповідає Стандарту професійної (професійно-технічної) освіти СП(ПТ)О 5220. G 47.1-2 – 2018 з професії 5220 Продавець непродовольчих товарів (наказ Міністерства освіти і науки України від 04 березня 2019 р. № 290).